

Case-NM Junior 2023/2024 – om pengepolitikk og sentralbankens oppgaver

Introduksjon

Den siste tiden har Norge og mange andre land hatt høy inflasjon. Nødvendighetsgoder som mat og strøm har steget raskt i pris og bidratt til kraftig økning i konsumprisindeksen. Tidvis knapphet i de europeiske energimarkedene, krigen i Ukraina, og korona er alle faktorer som har bidratt til den høye inflasjonen.

Norges Bank styrer etter et fleksibelt inflasjonsmål på 2 prosent, og styringsrenten er sentralbankens viktigste verktøy for å stabilisere og påvirke inflasjonen. Sentralbanken blir satt på prøve når prisveksten stiger så raskt og er så klart over inflasjonsmålet. Sentralbanken har vært klar på at den vil gjøre det som må til for å få prisveksten ned.

For å bekjempe den raskt stigende inflasjonen har Norges Bank satt opp renten over 4 prosentpoeng siden 2021, fra et historisk lavt nivå til det høyeste nivået siden 2008. Mange andre land har også opplevd kraftig inflasjon og har hevet sine styringsrenter enda raskere enn hva Norges Bank har. Blant annet har den amerikanske sentralbanken hevet sin styringsrente 4,5 prosentpoeng.

Til tross for rentehevinger i Norge har kronekursen vært svak gjennom store deler av 2023. Dette gjør at varer vi kjøper fra utlandet blir dyrere og at norske eksportbedrifter får høyere inntekter. Totalt sett gir dette høyere inflasjon.

Oppgavetekst:

Redegjør først for hvordan endringer i styringsrenten påvirker inflasjonen gjennom ulike kanaler. Diskuter årsakene bak den høye inflasjonen vi har hatt i Norge den siste tiden, og hvorfor dette er problematisk. Diskuter farene ved å ha feil nivå på styringsrenten og utfordringer med for raske endringer i styringsrenten.

Introduction

Recently, Norway and other countries have experienced high inflation. Necessities such as food and electricity have risen rapidly in price and contributed to a sharp rise in the consumer price index. Occasional shortages in European energy markets, the war in Ukraine, and the coronavirus pandemic are all factors that have contributed to high inflation.

Norges Bank operates according to a flexible inflation target of 2 percent, and the key policy rate is the central bank's most important tool for stabilizing and influencing inflation. The central bank is put to the test when inflation rises rapidly and clearly is above the inflation target. The central bank has stated that it will take the necessary measures to bring the inflation down.

To combat the rapidly rising inflation, Norges Bank has raised its key rate more than 4 percentage points since 2021, from a historically low level to the highest level since 2008. Many other countries have also experienced high inflation and have raised their key rates even faster than Norges Bank. For example, the Federal Reserve has raised its key rate by 4.5 percentage points.

Despite interest rate hikes in Norway, the krone exchange rate has been weak through much of 2023. This means that goods we buy from abroad become more expensive, and the income for Norwegian export companies rises. Overall, this results in higher inflation.

Assignment text:

First, give an account of how changes in the key policy rate affect inflation through different channels. Discuss the reasons behind the high inflation we have had in Norway recently, and why this is problematic. Discuss the risks of having an incorrect policy rate level and the challenges associated with rapid changes in the key policy rate.